

28 Tangetque extremum dextræ auriculæ illius qui mundatur, & pollices manus ac pedis dextri in loco sanguinis qui effusus est pro delicto:

29 Reliquam autem partem olei, quæ est in sinistra manu, mittet super caput purificati ut placet pro eo Dominum:

30 Et turturem sive pullum columbæ offeret,

31 Unum pro delicto, & alterum in holocaustum cum libamentis suis.

32 Hoc est sacrificium leprosi, qui habere non potest omnia in emundationem sui.

33 Locutusque est Dominus ad Moysen & Aaron, dicens:

34 Cum ingressi fueritis Terram Chanaan, quam ego dabo vobis in possessionem, si fuerit plaga lepræ in ædibus,

35 Ibit ejus est domus, nuncians sacerdoti, & dicet: Quasi plaga lepræ videtur mihi esse in domo mea.

36 At ille præcipiet ut efferant universa de domo priusquam ingrediatur eam, & videat utrum leprosa sit, ne immunda fiant omnia quæ in domo sunt. Intrabitque postea ut consideret lepram domus:

37 Et cum viderit in parietibus illius quasi valliculas pallore sive rubore deformes, & humiliores superficie reliqua,

38 Egre dietur ostium domus, & statim claudet illam septem diebus.

39 Reversusque die septimo, considerabit eam: si invenerit crevisse lepram,

40 Jubebit erui lapides in quibus lepra est, & projici eos extra civitatem in locum immundum:

41 Domum autem ipsam radi intrinsecus per circuitum, & spargi pulverem rasuræ extra urbem in locum immundum,

42 Lapidesque alios reponi pro his qui ablati fuerint, & luto alio liniri domum.

43 Sin autem postquam eruti sunt lapides, & pulvis erasus, & alia terra lita,

44 Ingressus sacerdos viderit reversam lepram, & parietes respersos maculis, lepra est perseverans, & immunda domus:

45 Quam

45 Quam statim destruent, & lapides ejus ac ligna, atque universum pulverem projicient extra oppidum in locum immundum.

46 Qui intraverit domum quando clausa est, immundus erit usque ad vesperum:

47 Et qui dormierit in ea, & comederit quippiam, lavabit vestimenta sua.

48 Quod si introiens sacerdos viderit lepram non crevisse in domo, postquam denuo lita fuerit, purificabit eam reddita sanitate:

49 Et in purificationem ejus sumet duos passeris, lignumque cedrinum, & vermiculum atque hyssopum:

50 Et immolato uno passere in vase fictili super aquas vivas,

51 Tolle lignum cedrinum, & hyssopum, & coccum & passerem vivum, & tinget omnia in sanguine passeris immolati, atque in aquis viventibus, & asperget domum septies,

52 Purificabitque eam tam in sanguine passeris quam in aquis viventibus, & in passere vivo, lignoque cedrino & hyssopo atque vermiculo.

53 Cumque dimiserit passerem avolare in agrum libere, orabit pro domo, & jure mundabitur.

54 Ista est lex omnis lepræ & percussuræ,

55 Lepræ vestium & domorum,

56 Cicatricis & erumpentium papularum, lucentis maculæ, & in varias species, coloribus immutatis,

57 Ut possit sciri quo tempore mundum quid, vel immundum sit.

CAPUT XV.

Seminis viri, concubantium, menstruosæ mulieris & hæmorrhoidis expiatio, ac purificatio.

1 Locutusque est Dominus ad Moysen & Aaron, dicens:

2 Loquimini filiis Israel, & dicite eis: Vir, qui patitur fluxum feminis, immundus erit.

3 Et tunc judicabitur huic vitio subiacere, cum per singula momenta adhæserit carni ejus, atque concreverit fœdus humor.

4 Omne stratum, in quo dormierit, immundum erit, & ubicumque sederit.

P 2 5 Si

5 Si quis hominum tetigerit lectum ejus, lavabit vestimenta sua: & ipse lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

6 Si federit ubi ille sedebat, & ipse lavabit vestimenta sua: & lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

7 Qui tetigerit carnem ejus, lavabit vestimenta sua: & ipse lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

8 Si salivam hujuscemodi homo jecerit super eum qui mundus est, lavabit vestimenta sua: & lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

9 Sagma super quo federit, immundum erit:

10 Et quicquid sub eo fuerit, qui fluxum feminis patitur, pollutum erit usque ad vesperum. Qui portaverit horum aliquid, lavabit vestimenta sua: & ipse lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

11 Omnis, quem tetigerit qui talis est non lotis ante manibus, lavabit vestimenta sua: & lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

12 Vas fictile quod tetigerit, confringetur: vas autem ligneum lavabitur aqua.

13 Si sanatus fuerit qui hujuscemodi sustinet passionem, numerabit septem dies post emundationem sui, & lotis vestibus, & toto corpore in aquis viventibus, erit mundus.

14 Die autem octavo sumet duos turtures, aut duos pullos columbæ, & veniet in conspectum Domini ad ostium tabernaculi testimonii, dabitque eos sacerdoti,

15 Qui faciet unum pro peccato & alterum in holocaustum: rogabitque pro eo coram Domino, ut emundetur a fluxu feminis sui.

16 Vir de quo egreditur semen coitus, lavabit aqua omne corpus suum, & immundus erit usque ad vesperum.

17 Vestem & pellem, quam habuerit, lavabit aqua, & immunda erit usque ad vesperum.

18 Mulier, cum qua coierit, lavabitur aqua, & immunda erit usque ad vesperum.

19 Mulier, quæ redeunte mense patitur fluxum sanguinis, septem diebus separabitur.

20 Omnis

20 Omnis qui tetigerit eam, immundus erit usque ad vesperum:

21 Et in quo dormierit vel federit diebus separationis suæ, polluetur.

22 Qui tetigerit lectum ejus, lavabit vestimenta sua: & ipse lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

23 Omne vas, super quo illa federit, quisquis attigerit, lavabit vestimenta sua: & ipse lotus aqua, pollutus erit usque ad vesperum.

24 Si coierit cum ea vir tempore sanguinis menstrualis, immundus erit septem diebus: & omne stratum, in quo dormierit, polluetur.

25 Mulier, quæ patitur multis diebus fluxum sanguinis non in tempore menstruali, vel quæ post menstruum sanguinem fluere non cessat, quamdiu subjacet huic passioni, immunda erit quasi sit in tempore menstruo.

26 Omne stratum, in quo dormierit, & vas in quo federit, pollutum erit.

27 Quicumque tetigerit ea, lavabit vestimenta sua: & ipse lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.

28 Si steterit sanguis, & fluere cessaverit, numerabit septem dies purificationis suæ:

29 Et die octavo offeret pro se sacerdoti duos turtures, aut duos pullos columbarum, ad ostium tabernaculi testimonii:

30 Qui unum faciet pro peccato, & alterum in holocaustum, rogabitque pro ea coram Domino, & pro fluxu immunditiæ ejus.

31 Docebitis ergo filios Israel, ut caveant immunditiam, & non moriantur in fordibus suis, cum polluerint tabernaculum meum quod est inter eos.

32 Ista est lex ejus, qui patitur fluxum feminis, & qui polluitur coitu,

33 Et quæ mensuris temporibus separatur, vel quæ jugi fluit sanguine, & hominis, qui dormierit cum ea.

CAPUT XVI.

Quando & quomodo sacerdos ingredi debeat Sanctuarium, ipsumque expiare una cum tabernaculo & altari, emissarium caprum abigere, & festum expiationum celebrare.

P 3

1 Lo-

1 **L**ocutusque est Dominus ad Moysen post mortem duorum filiorum Aaron, quando offerentes ignem alienum interfecti sunt:

* Sup. 10.
1. 2.

2 Et præcepit ei, dicens: Loquere ad Aaron fratrem tuum, * ne omni tempore ingrediatur Sanctuarium, quod est intra velum coram propitiatorio quo tegitur arca, ut non moriatur (quia in nube apparebo super oraculum.)

* Exod.
30. 10.
Hebr. 9. 7.

3 Nisi hæc ante fecerit: Vitulum pro peccato offeret, & arietem in holocaustum.

4 Tunica linea vestietur, feminalibus lineis verenda celabit: accingetur zona linea, cidarim lineam imponet capiti: hæc enim vestimenta sunt sancta: quibus cunctis, cum lotus fuerit, induetur.

5 Suscipietque ab universa multitudine filiorum Israel duos hircos pro peccato, & unum arietem in holocaustum.

6 Cumque obtulerit vitulum, & oraverit pro se & pro domo sua,

7 Duos hircos stare faciet coram Domino in ostio tabernaculi testimonii:

8 Mittenque super utrumque sortem, unam Domino, & alteram capro emissario:

9 Cujus exierit fors Domino offeret illum pro peccato:

10 Cujus autem in caprum emissarium, statuet eum vivum coram Domino, ut fundat preces super eo, & emittat eum in solitudinem.

11 His rite celebratis, offeret vitulum, & rogans pro se & pro domo sua, immolabit eum:

12 Assumptoque thuribulo, quod de prunis altaris impleverit, & hauriens manu compositum thymiama in incensum, ultra velum intrabit in Sancta:

13 Ut positis super ignem aromatibus, nebula eorum, & vapor operiat oraculum, quod est supra testimonium, & non moriatur.

14 Tolle quoque de sanguine vituli, & asperget digito septies contra propitiatorium ad orientem.

15 Cumque mactaverit hircum pro peccato populi, inferet sanguinem ejus intra velum, sicut præceptum est de sanguine vituli, ut aspergat e regione oraculi,

16 Et expiet Sanctuarium ab immunditiis filiorum Israel, & a prævaricationibus eorum, cunctisque peccatis. Juxta hunc ritum faciet tabernaculo testimonii, quod fixum est inter eos in medio sordium habitationis eorum.

17 * Nullus hominum sit in tabernaculo quando pontifex Sanctuarium ingreditur, ut roget pro se & pro domo sua, & pro universo cœtu Israel donec egrediatur.

* Luc. 1.
10.

18 Cum autem exierit ad altare quod coram Domino est, oret pro se, & sumptum sanguinem vituli atque hirci fundat super cornua ejus per gyrum:

19 Aspergensque digito septies, expiet, & sanctificet illud ab immunditiis filiorum Israel.

20 Postquam emundaverit Sanctuarium, & tabernaculum, & altare, tunc offerat hircum viventem:

21 Et posita utraque manu super caput ejus, confiteatur omnes iniquitates filiorum Israel, & universa delicta atque peccata eorum, quæ imprecans capiti ejus, emittet illum per hominem paratum, in desertum.

22 Cumque portaverit hircus omnes iniquitates eorum in terram solitariam, & dimissus fuerit in deserto,

23 Revertetur Aaron in tabernaculum testimonii, & depositis vestibus, quibus prius indutus erat cum intraret Sanctuarium, relictisque ibi,

24 Lavabit carnem suam in loco sancto, indueturque vestibus suis. Et postquam egressus obtulerit holocaustum suum ac plebis, rogabit tam pro se quam pro populo:

25 Et adipem, qui oblatus est pro peccatis, adolebit super altare.

26 Ille vero, qui dimiserit caprum emissarium, lavabit vestimenta sua & corpus aqua, & sic ingreditur in castra.

27 Vitulum autem & hircum, qui pro peccato fuerant immolati, & quorum sanguis illatus est in Sanctuarium ut expiatio compleretur, asportabunt foras castra, * & comburent igni tam pelles quam carnes eorum ac simum:

* Hebr.
13. 11.

28 Et quicumque combusserit ea, lavabit vestimenta sua, & carnem aqua, & sic ingreditur in castra.

29 Eritque vobis hoc legitimum sempiternum: ^{* Infr. 23. 27. 28.} Mense septimo, decima die mensis affligetis animas vestras, nullumque opus facietis, sive indigena, sive advena qui peregrinatur inter vos.

30 In hac die expiatio erit vestri, atque mundatio ab omnibus peccatis vestris: coram Domino mundabimini.

31 Sabbatum enim requietionis est, & affligetis animas vestras religione perpetua.

32 Expiabit autem sacerdos, qui unctus fuerit, & cujus manus initiatae sunt ut sacerdotio fungatur pro patre suo: indueturque stola linea & vestibus sanctis,

33 Et expiabit Sanctuarium, & tabernaculum testimonii atque altare, sacerdotes quoque & univrsam populum.

34 Eritque vobis hoc legitimum sempiternum, ut oretis pro filiis Israel, & pro cunctis peccatis eorum semel in anno. Fecit igitur sicut praeceperat Dominus Moyfi.

CAPUT XVII.

Jubentur Hebraei soli Deo sacrificare, non daemoniis, nec usquam nisi ad ostium tabernaculi: atque a sanguinis & morticini esu abstinendum.

1 **E**T locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2 Loquere Aaron, & filiis ejus, & cunctis filiis Israel, dicens ad eos: Iste est sermo quem mandavit Dominus, dicens:

3 Homo quilibet de domo Israel, si occiderit bovem aut ovem, sive capram in castris vel extra castra.

4 Et non obtulerit ad ostium tabernaculi oblationem Domino, sanguinis reus erit: quasi si sanguinem fuderit, sic peribit de medio populi sui.

5 Ideo sacerdoti offerre debent filii Israel hostias suas, quas occident in agro, ut sanctificentur Domino ante ostium tabernaculi testimonii, & immolent eas hostias pacificas Domino.

6 Fundetque sacerdos sanguinem super altare Do-

Domini ad ostium tabernaculi testimonii, & adolebit adipem in odorem suavitatis Domino:

7 Et nequaquam ultra immolabunt hostias suas daemionibus, cum quibus fornicati sunt. Legitimum sempiternum erit illis & posteris eorum.

8 Et ad ipsos dices: Homo de domo Israel, & de advenis, qui peregrinantur apud vos, qui obtulerit holocaustum sive victimam,

9 Et ad ostium tabernaculi testimonii non adduxerit eam, ut offeratur Domino, interibit de populo suo.

10 Homo quilibet de domo Israel, & de advenis, qui peregrinantur inter eos, si comederit sanguinem, obfirmabo faciem meam contra animam illius, & disperdam eam de populo suo.

11 Quia anima carnis in sanguine est: & ego dedi illum vobis, ut super altare in eo expietis pro animabus vestris, & sanguis pro animae piaculo sit.

12 Idcirco dixi filiis Israel: Omnis anima ex vobis non comedet sanguinem, nec ex advenis, qui peregrinantur apud vos.

13 Homo quicumque de filiis Israel, & de advenis, qui peregrinantur apud vos, si venatione, atque aucupio ceperit feram vel avem, quibus vesci licitum est, fundat sanguinem ejus, & operiat illum terra.

14 * Anima enim omnis carnis in sanguine est: unde dixi filiis Israel: Sanguinem univrsae carnis non comedetis, quia anima carnis in sanguine est: & quicumque comederit illum, interibit.

15 Anima quae comederit morticinum, vel captum a bestia, tam de indigenis, quam de advenis, lavabit vestimenta sua & semetipsum aqua, & contaminatus erit usque ad vesperum: & hoc ordine mundus fiet.

16 Quod si non laverit vestimenta sua & corpus, portabit iniquitatem suam.

CAPUT XVIII.

Gradus conjugii illiciti, ac Gentium & Chanaanorum opera fugienda in varia carnali turpitudine.

1 **L**ocutus est Dominus ad Moyfen, dicens:
2 Loquere filiis Israel, & dices ad eos:
Ego Dominus Deus vester:

3 Juxta consuetudinem Terræ Ægypti, in qua habitastis, non facietis: & juxta morem Regionis Chanaan, ad quam ego introducturus sum vos, non agetis, nec in legitimis eorum ambulabitis.

4 Facietis judicia mea, & præcepta mea servabitis, & ambulabitis in eis. Ego Dominus Deus vester.

5 * Custodite leges meas atque judicia, quæ faciendi sunt, vivet in eis. Ego Dominus.

* Ezech.
20. 11.
Rom. 10.
5.
Gal. 3. 12.

6 Omnis homo ad proximam sanguinis sui non accedet, ut revelet turpitudinem ejus. Ego Dominus.

7 Turpitudinem patris tui, & turpitudinem matris tuæ non discooperies: mater tua est. Non revelabis turpitudinem ejus.

8 Turpitudinem uxoris patris tui non discooperies: turpido enim patris tui est.

9 Turpitudinem sororis tuæ ex patre, sive ex matre, quæ domi vel foris genita est, non revelabis.

10 Turpitudinem filiæ filii tui vel neptis ex filia non revelabis: quia turpido tua est.

11 Turpitudinem filiæ uxoris patris tui, quam peperit patri tuo, & est soror tua, non revelabis.

12 Turpitudinem sororis patris tui non discooperies: quia caro est patris tui.

13 Turpitudinem sororis matris tuæ non revelabis, eo quod caro sit matris tuæ.

14 Turpitudinem patrui tui non revelabis, nec accedes ad uxorem ejus, quæ tibi affinitate conjungitur.

15 Turpitudinem nurus tuæ non revelabis, quia uxor filii tui est, nec discooperies ignominiam ejus.

16 Turpitudinem uxoris fratris tui non revelabis: quia turpido fratris tui est.

17 Turpitudinem uxoris tuæ & filiæ ejus, non revelabis. Filiam filii ejus, & filiam filiæ illius non fumes, ut reveles ignominiam ejus: quia caro illius sunt, & talis coitus incestus est.

18 Sororem uxoris tuæ in pellicatum illius non

non accipies, nec revelabis turpitudinem ejus adhuc illa vivente.

19 Ad mulierem quæ patitur menstrua, non accedes, nec revelabis fedtatem ejus.

20 Cum uxore proximi tui non coibis, nec feminis commissione maculaberis.

21 * De femine tuo non dabis ut consecretur idolo Moloch, nec pollues nomen Dei tui. Ego Dominus.

* Infr.
20. 2.

22 Cum masculino non commiscearis coitu femineo, quia abominatio est.

23 Cum omni pecore non coibis, nec maculaberis cum eo. * Mulier non succumbet jumento, nec miscebitur ei: quia scelus est.

* Infr.
20. 16.

24 Nec polluamini in omnibus his, quibus contaminatæ sunt universæ gentes, quas ego ejiciam ante conspectum vestrum,

25 Et quibus polluta est terra: cujus ego scelerata visitabo, ut evomat habitatores suos.

26 Custodite legitima mea atque judicia, & non faciatis ex omnibus abominationibus istis, tam indigena quam colonus qui peregrinantur apud vos.

27 Omnes enim execrationes istas fecerunt accolæ terræ, qui fuerunt ante vos, & polluerunt eam.

28 Cavete ergo ne & vos similiter evomat, cum paria feceritis, sicut evomuit gentem, quæ fuit ante vos.

29 Omnis anima, quæ fecerit de abominationibus his quippiam, peribit de medio populi sui.

30 Custodite mandata mea. Nolite facere quæ fecerunt hi qui fuerunt ante vos, & ne polluamini in eis. Ego Dominus Deus vester.

CAPUT XIX.

Varia præcepta moralia & cæremonialia ante recensita rursus inculcantur, additis de novo aliis.

1 **L**ocutus est Dominus ad Moyfen, dicens:

2 Loquere ad omnem cætum filiorum Israel, & dices ad eos: * Sancti estote, quia ego sanctus sum, Dominus Deus vester.

* Sup. 11.
44.
1. Petr. 1.
16.

3 Unusquisque patrem suum, & matrem suam timeat. Sabbata mea custodite. Ego Dominus Deus vester.

4 No-

4 Nolite converti ad idola, nec deos conflantes faciatis vobis. Ego Dominus Deus vester.

5 Si immolaveritis hostiam pacificorum Domino, ut sit placabilis.

6 Eo die quo fuerit immolata, comedetis eam, & die altero: quidquid autem residuum fuerit in diem tertium, igne comburetis.

7 Si quis post biduum comederit ex ea, profanus erit, & impietatis reus:

8 Portabitque iniquitatem suam, quia sanctum Domini polluit, & peribit anima illa de populo suo.

9 * Cumque messueris segetes terræ tuæ, non tondebis usque ad solum superficiem terræ: nec remanentes spicas colliges.

10 Neque in vinea tua racemos & grana decidentia congregabis, sed pauperibus & peregrinis carpenda dimittes. Ego Dominus Deus vester.

11 Non facies furtum. Non mentiemini, nec decipiet unusquisque proximum suum.

12 * Non perjurabis in nomine meo, nec pollues nomen Dei tui. Ego Dominus.

13 * Non facies calumniam proximo tuo, nec vi opprimes eum. * Non morabitur opus mercenarii tui apud te usque mane.

14 Non maledices furdo, nec coram cæco ponas offendiculum: sed timebis Dominum Deum tuum, quia ego sum Dominus.

15 Non facies quod iniquum est, nec iniuste iudicabis. * Non consideres personam pauperis, nec honores vultum potentis. Iuste iudica proximo tuo.

16 Non eris criminator, nec susurro in populo. Non stabis contra sanguinem proximi tui. Ego Dominus.

17 * Non oderis fratrem tuum in corde tuo, sed * publice argue eum, ne habeas super illo peccatum.

18 Non quæras ultionem, nec memor eris injuriæ civium tuorum. * Diliges amicum tuum sicut teipsum. Ego Dominus.

19 Leges meas custodite. Jumentum tuum non facies coire cum alterius generis animantibus.

Agrum

* Isai.
23. 22.

* Exod.
20. 7.
* Eccl.
10. 6.
* Deut.
24. 14.
Tob. 4. 15.

* Deut. 1.
17. & 16.
19.
Prov. 24.
23.
Eccl. 42.
1. 1. Jac.
2. 2.
* 1. Joan.
2. 11. &
3. 14.
* Eccl.
10. 12.
Matth.
18. 15.
Luc. 17. 3.
* Matth.
5. 43. &
22. 39.
Luc. 6. 27.
Rom. 13. 9.

Agrum tuum non feres diverso semine. Veste, quæ ex duobus texta est, non indueris.

20 Homo si dormierit cum muliere coitu feminis, quæ sit ancilla etiam nubilis, & tamen pretio non redempta, nec libertate donata: vapulabunt ambo, & non morientur, quia non fuit libera.

21 Pro delicto autem suo offeret Domino ad ostium tabernaculi testimonii arietem:

22 Orabitque pro eo sacerdos, & pro peccato ejus coram Domino, & reprobabitur ei, dimitteturque peccatum.

23 Quando ingressi fueritis terram, & plantaveritis in ea ligna pomifera, auferetis præputia eorum: poma, quæ germinant, immunda erunt vobis, nec edetis ex eis.

24 Quarto autem anno omnis fructus eorum sanctificabitur laudabilis Domino.

25 Quinto autem anno comedetis fructus, congregantes poma quæ profuerunt. Ego Dominus Deus vester.

26 Non comedetis cum sanguine. Non augrabimini, nec observabitis somnia.

27 Neque in rotundum attondebitis comam: nec radetis barbam.

28 Et super mortuo non incidetis carnem vestram, neque figuras aliquas, aut stigmata facietis vobis. Ego Dominus.

29 Ne prostituas filiam tuam, ne contamine tur terra, & impleatur piaculo.

30 Sabbata mea custodite, & Sanctuarium meum metuite. Ego Dominus.

31 Non declinetis ad magos, nec ab ariolis aliquid sciscitemini, ut polluamini per eos. Ego Dominus Deus vester.

32 Coram cano capite confurge, & honora personam senis: & time Dominum Deum tuum. Ego sum Dominus.

33 * Si habitaverit advena in terra vestra, & * Exod. moratus fuerit inter vos, non exprobetis ei: 22. 21.

34 Sed sit inter vos quasi indigena: & diligetis eum quasi vosmetipsos: fuistis enim & vos advena in terra Egypti. Ego Dominus Deus vester.

35 No-

35 Nolite facere iniquum aliquid in iudicio, in regula, in pondere, in mensura.

36 Statera iusta, & æqua sint pondera, iustus modius, æquique sextarius. Ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos de Terra Ægypti.

37 Custodite omnia præcepta mea, & universa iudicia, & facite ea. Ego Dominus.

CAPUT XX.

Morte plectendi sunt qui de semine suo Moloch offerunt, qui magos aut ariolos consulunt, qui parentibus maledicunt, qui varios exercent coitus illicitos.

ILlocutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

2 Hæc loqueris filiis Israel: Homo de filiis Israel, & de advenis, qui habitant in Israel, si quis dederit de semine suo idolo Moloch, morte moriatur: populus terræ lapidabit eum.

3 Et ego ponam faciem meam contra illum: fuccidamque eum de medio populi sui, eo quod dederit de semine suo Moloch, & contaminaverit Sanctuarium meum, ac polluerit nomen sanctum meum.

4 Quod si negligens populus terræ, & quasi parvipendens imperium meum, dimiserit hominem qui dedit de semine suo Moloch, nec voluerit eum occidere:

5 Ponam faciem meam super hominem illum, & super cognationem ejus, fuccidamque & ipsum, & omnes qui consenserunt ei ut fornicaretur cum Moloch, de medio populi sui.

6 Anima, quæ declinaverit ad magos & ariolos, & fornicata fuerit cum eis, ponam faciem meam contra eam, & interficiam illam de medio populi sui.

7 * Sanctificamini & estote sancti, quia ego sum Dominus Deus vester.

8 Custodite præcepta mea, & facite ea: Ego Dominus qui sanctifico vos.

9 * Qui maledixerit patri suo, aut matri, morte moriatur: patri, matrique maledixit, sanguis ejus sit super eum.

* 1. Pet.
3. 16.

* Ecol.
21. 27.
Prov. 20.
20.

Matth. 15.
4.
hæc. 7.
10.

10 * Si

10 * Si mœchatus quis fuerit cum uxore alterius, & adulterium perpetraverit cum conjugeproxiimi sui, morte moriantur & mœchus & adultera. * Deut. 22. 22. Jean. 8. 5.

11 Qui dormierit cum noverca sua, & revelaverit ignominiam patris sui, morte moriantur ambo: sanguis eorum sit super eos.

12 Si quis dormierit cum nuru sua, uterque moriatur, quia scelus operati sunt: sanguis eorum sit super eos.

13 Qui dormierit cum masculo coitu fœmineo, uterque operatus est nefas: morte moriantur: sit sanguis eorum super eos.

14 Qui supra uxorem filiam, duxerit matrem ejus, scelus operatus est: vivus ardebit cum eis, nec permanebit tantum nefas in medio vestri.

15 Qui cum jumento & pecore coierit, morte moriatur: pecus quoque occidite.

16 * Mulier, quæ succubuerit cuilibet jumento, simul interficietur cum eo: sanguis eorum sit super eos. * Sup. 18. 23.

17 Qui acceperit sororem suam filiam patris sui, vel filiam matris suæ, & viderit turpitudinem ejus, illaque conspexerit fratris ignominiam: nefariam rem operati sunt: occidentur in conspectu populi sui, eo quod turpitudinem suam mutuo revelaverint, & portabunt iniquitatem suam.

18 Qui coierit cum muliere in fluxu menstruo, & revelaverit turpitudinem ejus, ipsaque aperuerit fontem sanguinis sui, interficietur ambo de medio populi sui.

19 Turpitudinem materteræ, & amitæ tuæ non discooperies: qui hoc fecerit, ignominiam carnis suæ nudavit, portabunt ambo iniquitatem suam.

20 Qui coierit cum uxore patris, vel avunculi sui, & revelaverit ignominiam cognationis suæ, portabunt ambo peccatum suum: absque liberis morientur.

21 Qui duxerit uxorem fratris sui, rem facit illicitam, turpitudinem fratris sui revelavit: absque liberi erunt.

22 Custodite leges meas, atque iudicia, & facite

cite ea: ne & vos evomat terra quam infraturi estis & habitaturi.

23 Nolite ambulare in legitimis nationum, quas ego expullurus sum ante vos. Omnia enim hæc fecerunt, & abominatus sum eas.

24 Vobis autem loquor: Possidete terram eorum, quam dabo vobis in hæreditatem, terram fluentem lacte & melle. Ego Dominus Deus vester, qui separavi vos a cæteris populis.

25 Separate ergo & vos jumentum mundum ab immundo, & avem mundam ab immunda: ne polluatis animas vestras in pecore, & avibus, & cunctis quæ moventur in terra, & quæ vobis ostendi esse polluta.

26 * Eritis mihi sancti, quia sanctus sum ego Dominus, & separavi vos a cæteris populis, ut effectis mei.

27 * Vir, sive mulier, in quibus pythonicus, vel divinationis fuerit spiritus, morte moriantur: lapidibus obruent eos: sanguis eorum sit super illos.

CAPUT XXI.

Quibus funeribus interesse possint sacerdotes, & quales ducere uxores; quive inepti sunt ad sacerdotium: & de filia sacerdotis fornicante.

DIXIT quoque Dominus ad Moysen: Loquere ad sacerdotes filios Aaron, & dices ad eos: Ne contaminetur sacerdos in mortibus civium suorum,

2 Nisi tantum in consanguineis, ac propinquis, id est, super patre, & matre, & filio, & filia, fratre quoque,

3 Et sorore virgine, quæ non est nupta viro:

4 Sed nec in principe populi sui contaminabitur.

5 * Non radent caput, nec barbam, neque in carnibus suis facient incisuras.

6 Sancti erunt Deo suo, & non polluent nomen ejus: incensum enim Domini, & panes Dei sui offerunt, & ideo sancti erunt.

7 * Scortum & vile prostibulum non ducent uxorem, nec eam quæ repudiata est a marito: quia consecrati sunt Deo suo,

8 Et

8 Et panes propositionis offerunt. Sint ergo sancti, quia & ego sanctus sum, Dominus, qui sanctifico eos.

9 Sacerdotis filia si deprehensa fuerit in stupro, & violaverit nomen patris sui, flammis exuretur.

10 Pontifex, id est, sacerdos maximus inter fratres suos, super cujus caput fufum est unctio- nis oleum; & cujus manus in sacerdotio consecrate sunt, vestitusque est sanctis vestibus, caput suum non discooperiet, vestimenta non scindet:

11 Et ad omnem mortuum non ingredietur omnino. Super patre quoque suo & matre non contaminabitur.

12 Nec egredietur de sanctis, ne polluat Sanctuarium Domini, quia oleum sanctæ unctio- nis Dei sui super eum est. Ego Dominus.

13 * Virginem ducet uxorem:

14 Viduam autem & repudiatam, & sordidam, atque meretricem non accipiet, sed puellam de populo suo:

15 Ne commisceat stirpem generis sui vulgo gentis suæ: quia ego Dominus qui sanctifico eum.

16 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

17 Loquere ad Aaron: Homo de femine tuo per familias qui habuerit maculam, non offeret panes Deo suo,

18 Nec accedet ad ministerium ejus: si cæcus fuerit, si claudus, si parvo vel grandi, vel torto naso,

19 Si fracto pede, si manu,

20 Si gibbus, si lippus, si albuginem habens in oculo, si jugem scabiem, si impetiginem in corpore, vel herniosus.

21 Omnis qui habuerit maculam de femine Aaron sacerdotis, non accedet offerre hostias Domino, nec panes Deo suo:

22 Vescetur tamen panibus qui offeruntur in Sanctuario,

23 Ita duntaxat, ut intra velum non ingredia- tur, nec accedat ad altare, quia maculam ha- bet, & contaminare non debet Sanctuarium meum. Ego Dominus, qui sanctifico eos.

24 Locutus est ergo Moyses ad Aaron, & ad

Tom. I.

Q

filios

* 1. Pet.
1. 16.* Dent.
19. 11.
1. Reg.
28. 7.* Sup.
19. 27.
Ezech.
44. 20.* Sup.
19. 29.* Ezech.
44. 22.

filios ejus, & ad omnem Israel, cuncta quæ fuerant sibi imperata.

CAPUT XXII.

Ab esu sanctificatorum seu victimarum alienigenæ & immundi abstinere debent; describuntur maculæ seu vitia quibus victimæ carere debeant, & quæ debeant offerri.

1 **L**ocutus quoque est Dominus ad Moysen, dicens:

2 Loquere ad Aaron & ad filios ejus, ut caveant ab his quæ consecrata sunt filiorum Israel, & non contaminent nomen sanctificatorum mihi, quæ ipsi offerunt. Ego Dominus.

3 Dic ad eos, & ad posteros eorum: Omnis homo, qui accesserit de stirpe vestra ad ea quæ consecrata sunt, & quæ obtulerunt filii Israel Domino, in quo est immunditia, peribit coram Domino. Ego sum Dominus.

4 Homo de femine Aaron, qui fuerit leprosus, aut patiens fluxum seminis non vescetur de his quæ sanctificata sunt mihi, donec sanetur. Qui tetigerit immundum super mortuo, & ex quo egreditur semen quasi coitus,

5 Et qui tangit reptile, & quodlibet immundum, cujus tactus est fordidus,

6 Immundus erit usque ad vesperum, & non vescetur his quæ sanctificata sunt: sed cum laverit carnem suam aqua,

7 Et occubuerit sol, tunc mundatus vescetur de sanctificatis, quia cibus illius est.

8 * Morticinum & captum a bestia non comedent, nec polluentur in eis. Ego sum Dominus.

9 Custodiant præcepta mea, ut non subjaceant peccato, & inoriantur in Sanctuario, cum polluerint illud. Ego Dominus qui sanctifico vos.

10 Omnis alienigena non comedit de sanctificatis, inquilinus sacerdotis & mercenarius non vescetur ex eis.

11 Quem autem sacerdos emerit, & qui vernaculus domus ejus fuerit, hi comedent ex eis.

12 Si filia sacerdotis cuilibet ex populo nupta fuerit: de his quæ sanctificata sunt, & de primitiis non vescetur.

13 Sin

13 Sin autem vidua, vel repudiata, & absque liberis reversa fuerit ad domum patris sui: sicut puella consueverat, aletur cibus patris sui. Omnis alienigena comedendi ex eis non habet potestatem.

14 Qui comederit de sanctificatis per ignorantiam addet quintam partem cum eo quod comedit, & dabit sacerdoti in Sanctuarium.

15 Nec contaminabunt sanctificata filiorum Israel, quæ offerunt Domino:

16 Ne forte sustineant iniquitatem delicti sui, cum sanctificata comederint. Ego Dominus, qui sanctifico eos.

17 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 18 Loquere ad Aaron & filios ejus & ad omnes filios Israel, dicesque ad eos: Homo de domo Israel, & de advenis qui habitant apud vos, qui obtulerit oblationem suam, vel vota solvens, vel sponte offerens, quidquid illud obtulerit in holocaustum Domini,

19 Ut offeratur per vos, masculus immaculatus erit ex bobus, & ovibus, & ex capris:

20 Si maculam habuerit, non offeretis, neque erit acceptabile.

21 * Homo qui obtulerit victimam pacificorum Domino, vel vota solvens, vel sponte offerens, tam de bobus quam de ovibus, immaculatum offeret, ut acceptabile sit: omnis macula non erit in eo.

22 Si cæcum fuerit, si fractum, si cicatricem habens, si papulas, aut scabiem, aut impetiginem: non offeretis ea Domino, nec adolebitis ex eis super altare Domini.

23 Bovem & ovem, aure & cauda amputatis, voluntarie offerre potes, votum autem ex eis solvi non potest.

24 Omne animal, quod vel contritis, vel tuffis, vel sectis ablatisque testiculis est, non offeretis Domino, & in terra vestra hoc omnino ne faciatis.

25 De manu alienigenæ non offeretis panes Deo vestro, & quidquid aliud dare voluerit: quia corrupta, & maculata sunt omnia: non suscipietis ea.

Q 2

26 Lo-

* Exod.
22. 31.
Supr.
15.
Dent. 14.
Ezech. 44.
21.
31.

* Dent.
15. 21.
Ecclesi. 36.
14.

- 26 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
 27 Bos, ovis, & capra, cum genita fuerint, septem diebus erunt sub ubere matris suæ: die autem octavo, & deinceps offerri poterunt Domino.
 28 Sive illa bos, sive ovis, non immolabuntur una die cum fratribus suis.
 29 Si immolaveritis hostiam pro gratiarum actione Domino, ut possit esse placabilis,
 30 Eodem die comedetis eam, non remanebit quidquam in mane alterius diei. Ego Dominus.
 31 Custodite mandata mea, & facite ea. Ego Dominus.
 32 Ne polluatis nomen meum sanctum, ut sanctificer in medio filiorum Israel. Ego Dominus qui sanctifico vos,
 33 Et eduxi de Terra Ægypti, ut essem vobis in Deum. Ego Dominus.

CAPUT XXIII.

Solemnitates Sabbati, Paschæ, Primitiarum, Hebdomadarum, Messis, Tubarum, Expiationis, ac Tabernaculorum, & quibus ritibus peragi debeant.

- 1 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
 2 Loquere filiis Israel, & dices ad eos: Hæ sunt feriæ Domini, quas vocabitis sanctas.
 3 Sex diebus facietis opus: dies septimus, quia sabbati requies est, vocabitur sanctus: omne opus non facietis in eo. Sabbatum Domini est in cunctis habitationibus vestris.
 4 Hæ sunt ergo feriæ Domini sanctæ, quas celebrare debetis temporibus suis.
 5 * Mense primo, quarta decima die mensis ad vesperum, Phase Domini est:
 6 Et quinta decima die mensis hujus, solemnitas azymorum Domini est. Septem diebus azyma comedetis.
 7 Dies primus erit vobis celeberrimus, sanctusque: omne opus servile non facietis in eo:
 8 Sed offeretis sacrificium in igne Domino septem diebus. Dies autem septimus erit celebrior & sanctior: nullumque servile opus facietis in eo.
 9 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
 10 Loquere filiis Israel, & dices ad eos: Cum

* Exod.
12. 18.
Numer. 28.
16.

in-

- ingressi fueritis terram, quam ego dabo vobis, & messueritis segetem, feretis manipulos spicarum, primitias messis vestræ ad sacerdotem:
 11 Qui elevabit fasciculum coram Domino, ut acceptabile sit pro vobis, altero die Sabbati, & sanctificabit illum.
 12 Atque in eodem die quo manipulus consecratur, cadetur agnus immaculatus anniculus in holocaustum Domini.
 13 Et libamenta offerentur cum eo, duæ decimæ similæ consperse oleo in incensum Domini, odoremque suavissimum: liba quoque vini, quarta pars hin.
 14 Panem, & polentam, & pultes non comedetis ex segete, usque ad diem qua offeretis ex ea Deo vestro. Præceptum est sempiternum in generationibus, cunctisque habitaculis vestris.
 15 * Numerabitis ergo ab altero die Sabbati, in quo obtulistis manipulum primitiarum, septem hebdomadas plenas,
 16 Usque ad alteram diem expletionis hebdomadæ septimæ, id est, quinquaginta dies: & sic offeretis sacrificium novum Domino
 17 Ex omnibus habitaculis vestris, panes primitiarum duos de duabus decimis similæ fermentatæ, quos coquetis in primitias Domini.
 18 Offeretisque cum panibus septem agnos immaculatos, anniculos, & vitulum de armento unum, & arietes duos, & erunt in holocaustum cum libamentis suis, in odorem suavissimum Domino.
 19 Facietis & hircum pro peccato, duosque agnos anniculos hostias pacificorum.
 20 Cumque elevaverit eos sacerdos cum panibus primitiarum coram Domino, cedent in usum ejus.
 21 Et vocabitis hunc diem celeberrimum, atque sanctissimum: omne opus servile non facietis in eo. Legitimum sempiternum erit in cunctis habitaculis, & generationibus vestris.
 22 * Postquam autem messueritis segetem terræ vestræ, non secabitis eam usque ad solum: nec remanentes spicas colligetis, sed pauperibus

* Deut.
16. 9.

* Sup.
19. 9.

Q 3

& 3

246 LIBER LEVITICI, CAP. XXIII.

& peregrinis dimittetis eas. Ego sum Dominus Deus vester.

23 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

24 * Loquere filiis Israel: Mense septimo, prima die mensis, erit vobis sabbatum, memoriale, clangentibus tubis, & vocabitur sanctum.

25 Omne opus servile non facietis in eo, & offeretis holocaustum Domino.

26 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

27 * Decimo die mensis hujus septimi, dies expiationum erit celeberrimus, & vocabitur sanctus: affligetisque animas vestras in eo, & offeretis holocaustum Domino.

28 Omne opus servile non facietis in tempore diei hujus: quia dies propitiationis est, ut propitietur vobis Dominus Deus vester.

29 Omnis anima, quæ afflicta non fuerit die hac, peribit de populis suis:

30 Et quæ operis quippiam fecerit, delebo eam de populo suo:

31 Nihil ergo operis facietis in eo: legitimum sempiternum erit vobis in cunctis generationibus, & habitationibus vestris.

32 Sabbatum requietionis est, & affligetis animas vestras die nono mensis: A vespera usque ad vesperam celebrabitis sabbata vestra.

33 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

34 Loquere filiis Israel: A quinto decimo die mensis hujus septimi, erunt feriæ tabernaculorum septem diebus Domino.

35 * Dies primus vocabitur celeberrimus atque sanctissimus: omne opus servile non facietis in eo.

36 Et septem diebus offeretis holocausta Domino, dies quoque octavus erit celeberrimus atque sanctissimus, & offeretis holocaustum Domino: est enim cœtus atque collectæ: omne opus servile non facietis in eo.

37 Hæ sunt feriæ Domini, quas vocabitis celeberrimas atque sanctissimas, offeretisque in eis oblationes Domino, holocausta & libamenta juxta ritum uniuscujusque diei:

38 Exceptis sabbatis Domini, donisque vestris, & quæ offeretis ex voto, vel quæ sponte tribuetis Domino.

39 A

* Num.
29. 1.

* Supr.
16. 29.
Num. 29.
7.

* Joann. 7.
37.

LIBER LEVITICI, CAP. XXIV. 247

39 A quintodecimo ergo die mensis septimi, quando congregaveritis omnes fructus terræ vestræ, celebrabitis ferias Domini septem diebus, die primo & die octavo erit sabbatum, id est requies.

40 Sumetisque vobis die primo fructus arboris pulcherrimæ, spatulasque palmarum, & ramos ligni densarum frondium, & salices de torrente, & lætabimini coram Domino Deo vestro.

41 Celebrabitisque solemnitatem ejus septem diebus per annum, legitimum sempiternum erit in generationibus vestris. Mense septimo festa celebrabitis,

42 Et habitabitis in umbraculis septem diebus. Omnis, qui de genere est Israel, manebit in tabernaculis:

43 Ut discant posteri vestri, quod in tabernaculis habitare fecerim filios Israel, cum educerem eos de terra Ægypti. Ego Dominus Deus vester.

44 Locutusque est Moyses super solemnitatem Domini ad filios Israel.

CAPUT XXIV.

Ritus & tempus concinnandarum lucernarum, panum propositiois: pœna blasphemorum ac talionis.

1 **ET** locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2 Præcipe filiis Israel, ut afferant tibi oleum de olivis purissimum, ac lucidum, ad concinnandas lucernas jugiter,

3 Extra velum testimonii in tabernaculo fœderis. Ponetque eas Aaron a vespere usque ad mane coram Domino, cultu ritumque perpetuo in generationibus vestris.

4 Super candelabrum mundissimum ponentur semper in conspectu Domini.

5 Accipies quoque similam, & coques ex ea duodecim panes, qui singuli habebunt duas decimas:

6 Quorum senos altrinsecus super mensam purissimam coram Domino statues:

7 Et pones super eos thus lucidissimum, ut

Q. 4

fit

fit panis in monumentum oblationis Domini.

8 Per singula sabbata mutabuntur coram Domino suscepti a filiis Israel fœdere sempiterno.

9 Eruntque Aaron & filiorum ejus, ut comedant eos in loco sancto: quia Sanctum sanctorum est de sacrificiis Domini jure perpetuo.

10 Ecce autem egressus filius mulieris Israelitidis, quem pepererat de viro Ægyptio inter filios Israel, jurgatus est in castris cum viro Israelita.

11 Cumque blasphemasset nomen, & maledixisset ei, adductus est ad Moysen. (Vocabatur autem mater ejus Salumith, filia Dabri de tribu Dan.)

12 Miseruntque eum in carcerem, donec nosset quid juberet Dominus.

13 Qui locutus est ad Moysen,

14 Dicens: Educ blasphemum extra castra & ponant omnes, qui audierunt, manus suas super caput ejus, & lapidet eum populus universus.

15 Et ad filios Israel loqueris: Homo qui maledixerit Deo suo, portabit peccatum suum.

16 Et qui blasphemaverit nomen Domini, morte moriatur: lapidibus opprimit eum omnis multitudo, sive ille civis, sive peregrinus fuerit. Qui blasphemaverit nomen Domini, morte moriatur.

17 * Qui percusserit, & occiderit hominem, morte moriatur.

18 Qui percusserit animal reddet vicarium, id est, animam pro anima:

19 Qui irrogaverit maculam cuilibet civium suorum: sicut fecit, sic fiet ei:

20 * Fracturam pro fractura, oculum pro oculo, dentem pro dente restituet: qualem infixerit maculam, talem sustinere cogetur.

21 Qui percusserit jumentum, reddet aliud. Qui percusserit hominem, punietur.

22 Æquum judicium sit inter vos, sive peregrinus, sive civis peccaverit: quia ego sum Dominus Deus vester.

23 Locutusque est Moyses ad filios Israel: & eduxerunt eum, qui blasphemaverat, extra castra, a lapidibus oppresserunt. Feceruntque filii Israel sicut præceperat Dominus Moyse.

CA-

CAPUT XXV.

Septimi, id est, Sabbatici, & quinquagesimi anni, id est, Jubilæi lex: non sumenda a fratribus usura, nec ipsi servitute perpetua opprimendi sunt, sed magis ab advenis potentibus redimendi.

1 Locutusque est Dominus ad Moysen, in monte Sinai, dicens:

2 Loquere filiis Israel, & dices ad eos: Quando ingressi fueritis terram quam ego dabo vobis, * sabbatizes sabbatum Domino.

3 Sex annis feres agrum tuum, & sex annis putabis vineam tuam, colligesque fructus ejus:

4 Septimo autem anno sabbatum erit terræ, requietionis Domini: agrum non feres, & vineam non putabis.

5 Quæ sponte gignet humus, non metes: & uvæ primitiarum tuarum non colliges quasi vindemiam: annus enim requietionis terræ est:

6 Sed erunt vobis in cibum, tibi & servo tuo, ancillæ & mercenario tuo, & advenæ, qui peregrinantur apud te:

7 Jumentis tuis & pecoribus, omnia quæ nascuntur, præbebunt cibum.

8 Numerabis quoque tibi septem hebdomadas annorum, id est, septies septem, quæ simul faciunt annos quadraginta novem,

9 Et clanges buccina mense septimo, decima die mensis, propitiationis tempore in universa terra vestra.

10 Sanctificabisque annum quinquagesimum, & vocabis remissionem cunctis habitatoribus terræ tuæ: ipse est enim jubilæus. Revertetur homo ad possessionem suam, & unusquisque rediet ad familiam pristinam:

11 Quia jubilæus est & quinquagesimus annus. Non feretis, neque metetis sponte in agro nascencia, & primitias vindemix non colligetis.

12 Ob sanctificationem jubilæi, sed statim oblata comedetis.

13 Anno jubilæi redient omnes ad possessiones suas.

14 Quando vendas quippiam civi tuo, vel emes

Q 5

ab

* Exod.
21. 12.* Exod.
21. 24.
Deut. 19.
21.
Matth. 5.
38.* Exod.
23. 10.

ab eo, ne contristes fratrem tuum, sed juxta numerum annorum jubilæi emes ab eo.

15 Et juxta supputationem frugum vendet tibi.

16 Quanto plures anni remanserint post jubilæum, tanto crescet & pretium: & quanto minus temporis numeraveris, tanto minoris & emptio constabit. Tempus enim frugum vendet tibi.

17 No'ite affligere contribules vestros, sed timeat unusquisque Deum suum, quia ego Dominus Deus vester.

18 Facite præcepta mea, & judicia custodite, & implete ea, ut habitare possitis in terra absque ullo pavore.

19 Et gignat vobis humus fructus suos, quibus vescamini usque ad saturitatem, nullius impetum formidantes.

20 Quod si dixeritis: Quid comedemus anno septimo, si non severimus, neque collegerimus fruges nostras?

21 Dabo benedictionem meam vobis anno sexto: & faciet fructus trium annorum:

22 Seretisque anno octavo, & comedetis veteres fruges usque ad nonum annum: donec novæ nascantur, edetis vetera.

23 Terra quoque non vendetur in perpetuum: quia mea est, & vos advenæ & coloni mei estis.

24 Unde cuncta regio possessionis vestræ sub redemptionis conditione vendetur.

25 Si attenuatus frater tuus vendiderit possessionem suam, & voluerit propinquus ejus, potest redimere quod ille vendiderat.

26 Sin autem non habuerit proximum, & ipse pretium ad redimendum potuerit invenire:

27 Computabuntur fructus ex eo tempore quo vendidit: & quod reliquum est, reddet emptori, sicque recipiet possessionem suam.

28 Quod si non invenerit manus ejus ut reddat pretium, habebit emptor quod emerat, usque ad annum jubilæum. In ipso enim omnis venditio redibit ad Dominum, & ad possessorem pristinum.

29 Qui vendiderit domum intra urbis muros, habebit licentiam redimendi; donec unus impletur annus.

30 Si non redemerit, & anni circulus fuerit evolutus, emptor possidebit eam, & posterij ejus in perpetuum, & redimi non poterit, etiam in jubilæo.

31 Sin autem in villa fuerit domus, quæ muros non habet, agrorum jure vendetur: si ante redempta non fuerit, in jubilæo revertetur ad dominum.

32 Aedes Levitarum, quæ in urbibus sunt, semper possunt redimi:

33 Si redemptæ non fuerint in jubilæo revertentur ad dominos, quia domus urbium Levitarum pro possessionibus sunt inter filios Israel.

34 Suburbana autem eorum non vaneant, quia possessio sempiterna est.

35 Si attenuatus fuerit frater tuus, & infirmus manu, & susceperis eum quasi advenam & peregrinum, & vixerit tecum,

36 Ne accipias ufuras ab eo; nec amplius quam dedisti. Time Deum tuum, ut vivere possit frater tuus apud te.

37 Pecuniam tuam non dabis ei ad usuram, & frugum superabundantiam non exiges.

38 Ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos de Terra Egypti, ut darem vobis Terram Chanaan, & essem vester Deus.

39 Si paupertate compulsus vendiderit se tibi frater tuus, non eum opprimes servitute famulorum.

40 Sed quasi mercenarius & colonus erit: usque ad annum jubilæum operabitur apud te,

41 Et postea egredietur cum liberis suis, & revertetur ad cognationem & ad possessionem patrum suorum.

42 Mei enim servi sunt, & ego eduxi eos de terra Egypti. Non vaneant conditione servorum.

43 Ne affligas eum per potentiam: sed metuito Deum tuum.

44 Servus & ancilla sint vobis de nationibus quæ in circuitu vestro sunt.

45 Et de advenis qui peregrinantur apud vos, vel qui ex his nati fuerint in terra vestra, hos habebitis famulos:

46 Et hæreditario jure transmittetis ad posteros, ac possidebitis in æternum: fratres autem vestros filios Israel ne opprimatis per potentiam.

47 Si invaluerit apud vos manus advenæ atque peregrini, & attenuatus frater tuus vendiderit se ei, aut cuiquam de stirpe ejus:

48 Post venditionem potest redimi. Qui voluerit ex fratribus suis, redimet eum.

49 Et patruus, & patruelis, confanguineus & affinis. Sin autem & ipse potuerit, redimet se.

50 Supputatis dumtaxat annis a tempore venditionis sue usque ad annum jubilæum: & pecunia, qua venditus fuerat, juxta annorum numerum & rationem mercenarii supputata.

51 Si plures fuerint anni qui remanent usque ad jubilæum, secundum hos reddet & pretium.

52 Si pauci, ponet rationem cum eo juxta annorum numerum, & reddet emptori quod reliquum est annorum.

53 Quibus ante servivit mercedibus imputatis: non affliget eum violenter in conspectu tuo.

54 Quod si per hæc redimi non potuerit, anno jubilæo egredietur cum liberis suis.

55 Mei enim sunt servi, filii Israel, quos eduxi de Terra Ægypti.

CAPUT XXVI.

Dei præcepta servantibus bona promittuntur, non servantibus vero plurima mala.

1 **E**GO Dominus Deus vester: * Non facietis vobis idolum & sculptile, nec titulos erigētis, nec insigne lapidem ponetis in terra vestra, ut adoretis eum. Ego enim sum Dominus Deus vester.

2 Custodite sabbata mea, & pavete ad Sanctuarium meum. Ego Dominus.

3 * Si in præceptis meis ambulaveritis, & mandata mea custodieritis, & feceritis ea: dabo vobis pluvias temporibus suis,

4 Et terra gignet germen suum, & pomis arbores replebuntur.

5 Apprehendet messium tritura vindemiam, & vindemia occupabit sementem: & comedetis panem

nem vestrum in saturitate, & absque pavore habitabitis in terra vestra.

6 Dabo pacem in finibus vestris: dormietis, & non erit qui exterreat. Auferam malas bestias: & gladius non transibit terminos vestros.

7 Persequemini inimicos vestros, & corruent coram vobis.

8 Persequentur quinque de vestris centum alienos, & centum de vobis decem millia: cadent inimici vestri gladio in conspectu vestro.

9 Respiciam vos, & crescere faciam: multiplicamini, & firmabo pactum meum vobiscum.

10 Comedetis vetustissima veterum, & vetera novis supervenientibus projicietis.

11 Ponam tabernaculum meum in medio vestri, & non abjiciet vos anima mea.

12 * Ambulabo inter vos, & ero Deus vester, & vosque eritis populus meus.

13 Ego Dominus Deus vester: qui eduxi vos de terra Ægyptiorum, ne serviretis eis, & qui confregi catenas cervicum vestrarum, ut incederetis erecti.

14 * Quod si non audieritis me, nec feceritis omnia mandata mea,

15 Si spreveritis leges meas, & judicia mea contempseritis, ut non faciatis ea quæ a me constituta sunt, & ad irritum perducatis pactum meum:

16 Ego quoque hæc faciam vobis: Visitabo vos velociter in egestate, & ardore, qui conficiat oculos vestros & consumat animas vestras. Frustra feretis sementem, quæ ab hostibus devorabitur.

17 Ponam faciem meam contra vos, & corruetis coram hostibus vestris, & subjiciemini his qui oderunt vos. Fugietis, nemine persequente.

18 Sin autem nec sic obedieritis mihi, addam correptiones vestras septuplum propter peccata vestra.

19 Et conteram superbiam duriæ vestræ. Daboque vobis cælum desuper sicut ferrum, & terram aneam.

20 Consumetur in cassum labor vester, non proferet terra germen, nec arbores poma præbent.

21 Si

* Exod. 20. 3.
Deut. 5. 3.
Ej. 96. 7.

* Deut. 28. 1.

* 2. Cor. 6. 16.

* Deut. 28. 15.
Th. en. 2. 17.
Malac. 2. 2.